

Nasjonale indikatorer for norske folkebibliotek
FORSLAG TIL INDIKATORER – Utkast 10
08.06.2009

INNHOLD:

- I Forord**
- II Innledning**
- III Litteratur**
- IV Forslag til indikatorer**
- A ØKONOMI**
- A1 Bibliotekets driftsregnskap**
- A2 Kostnad per åpningstime**
- A3 Utgifter til lønn per innbygger**
- A4 Utgifter til medier per innbygger**
- A5 Forholdet mellom utgifter til innkjøp/tilgang og lønn**
- A6 Kostnader per nedlastede dokument**
- A7 Forholdet mellom utgifter til elektroniske medier og fysiske medier**
- B BRUK/BESØK**
- B1 Fysiske besøk per innbygger**
- B2 Nettbesøk per innbygger**
- B3 Forholdet mellom nettbesøk og fysiske bibliotekbesøk**
- B4 Utlån(fysisk) per innbygger**
- B5 Antall nedlastede/streamede dokumenter per innbygger**
- B6 Andel besøkende med ikke-vestlig bakgrunn**
- B7 Andel eksterne lånere**
- B8 Andel deltakere på arrangement**
- B9 Andel deltakere på brukerorientering**
- B10 Bruk av sitteplasser**
- C SAMLINGER/TJENESTER/PROSESSER**
- C1 Årsverk per 1000 innbygger**
- C2 Tilvekst fysiske medier per 1000 innbygger**
- C3 Tilvekst elektroniske medier per 1000 innbygger**
- C4 Forholdet mellom tilvekst av elektroniske og fysiske medier**
- C5 Kulturfondbøkernes andel av den totale boktilveksten**
- C6 Medietilbud til fremmedspråklige**
- C7 Omløpshastighet ikke-skandinaviske medier**
- C8 Innlån fra andre bibliotek i forhold til utlån til andre bibliotek**
- C9 Andel utlån fra egen samling til personlige lånere**
- C10 Del av bibliotekansattes arbeidstid brukt på organisert opplæring og undervisning i informasjonsferdighet**
- C11 Del av bibliotekansattes arbeidstid brukt til behandling av dybdereferanser**
- C12 Del av bibliotekansattes arbeidstid satt av til direkte publikumskontakt**
- C13 Del av bibliotekansattes arbeidstid brukt på nasjonale svartjenester**
- C14 Del av bibliotekansattes arbeidstid brukt til skolerettet arbeid**
- D UTVIKLING/INNOVASJON/MARKEDSFØRING**
- D1 Del av personalressursene brukt i eksterne utviklingsprosjekter/prosjektarbeid**
- D2 Del av personalressursene brukt på kompetanseheving av egne ansatte**
- D3 Samarbeidstiltak som har markedsføringsverdi**

I. FORORD

ABM-utvikling presenterte i 2006 utredningen “Bibliotekreform 2014”. Utredningen omfatter alle typer bibliotek og består av to hoveddokumenter, ett som skisserer strategier og tiltak, og ett bakgrunnsdokument ”Norgesbiblioteket – nettverk for kunnskap og kultur”.

Under målområde 2: ”Norgesbiblioteket – struktur og organisering” sier strategi 2.4 at det skal: ”Utvikle(s) redskaper og metoder til evaluering og kvalitetsheving av virksomheten i bibliotekene”. Strategien følges opp med tiltaket: ”Det skal utvikles nye verktøy for evaluering og kvalitetsheving av virksomheten i bibliotekene.

Bibliotekstatistikken skal vurderes med sikte på å utvikle og forbedre innsamlingen og presentasjonen av data.”

St. meld. nr. 23 (2008-2009): Bibliotek omtaler statistikk og analysearbeid flere steder.

”Ei viktig oppgave framover vil vere å styrkje statistikk- og analysearbeidet. Dette inkluderer også å følgje med på og å formidle kva som skjer internasjonalt når det gjeld kunnskapsutvikling på feltet. Det skal utviklast ulike former for indikatorar for kva som konstituerer god tenesteutøving både i arkiv, bibliotek og museum. Med utgangspunkt i indikatorar og spesielle kartleggingsprosjekt skal det utarbeidast oppdaterte tilstandsrapportar om arkiv-, bibliotek- og museumsfeltet.

Videre sies det i kap.10:

“Statistikk og analyse

I tillegg til slike tiltak må ein utvikle ulike former for indikatorar for kva som konstituerer god tenesteutøving både i arkiv, bibliotek og museum ... På bibliotekfeltet vil indikatorarbeidet først og fremst vere retta mot folkebibliotekfeltet.”

Bibliotekene står overfor store utfordringer. Det stilles stadig nye krav til omstillinger i takt med endringene i samfunnet. Bibliotekene skal følge med i den teknologiske utviklingen og være aktive bidragsyttere i utvikling av kunnskapssamfunnet.

For å kunne møte disse utfordringene trenger bibliotekene kompetanse og verktøy. ABM-utvikling ønsker å bistå bibliotekene i arbeidet med å sikre kvalitet på bibliotektenestene og rett bruk av tildelte ressurser.

Med denne bakgrunn opprettet ABM-utvikling i 2008 to prosjektgrupper, ”Benchmarking med bruk av resultat- og styringsindikatorer”, en for folkebibliotek og en for universitets- og høgskolebibliotek. Gruppene skulle, i følge sitt mandat, utvikle verktøy for evaluering og styring av eget bibliotek, og for sammenlikning med andre bibliotek.

Prosjektgruppene skulle komme frem til nasjonale anbefalte sett av indikatorer, ett for folkebibliotekene og ett for universitets- og høgskolebibliotekene, som skulle si noe om bibliotekenes kvalitet/prestasjon/aktivitet. Dette dokumentet inneholder forslag til indikatorer for folkebibliotek.

Prosjektgruppa ønsket å finne fram til målbare indikatorer som kunne si noe om bibliotekene som

- samfunnsinstitusjon
- læringsressurs og læringsarena
- litteratur- og kulturformidler
- arena for kulturelt mangfold

Dette dokumentet omfatter 34 forslag til indikatorer for folkebibliotekene.

Prosjektgruppa har hatt 5 møter, og deltakerne har vært:

Berit Borgen, Vestfold fylkesbibliotek

Jørn Helge B. Dahl, Deichmanske bibliotek

Marit Egaas, Sølvberget, Stavanger (de tre første møtene)

Randi Gustavsen, Hammerfest bibliotek

Tanmayo Olsen, Troms fylkesbibliotek

Hallfrid Skimmeli, Steinkjer bibliotek

Gro B. Soydan, Asker bibliotek

Marte Sørensen, Bærum bibliotek

Erlend Ra, ABM -utvikling

Torill Redse, ABM-utvikling (leder)

De foreslåtte indikatorene er dels hentet fra tidligere kilder, og eventuelt bearbeidet for å passe til norske forhold, og dels konstruert av prosjektgruppen. Alle indikatorene skal prøves ut i operative bibliotek før endelig anbefaling. Prosjektgruppen vil prøve ut indikatorene i egne bibliotek forsommeren 2009.

Prosjektgruppen har diskutert et stort antall indikatorer. Mange er blitt forkastet da prosjektgruppen ikke kunne se at de oppfylte kravene som lå til grunn for arbeidet med indikatorene.

- Enkel tilgang til data
- Hensiktsmessig for sammenlikning (internt/eksternt)
- Relevant for aktiviteten/oppgavene/målene for folkebibliotekene

Forslaget til indikatorer blir lagt ut i begynnelsen av juni på åpen blogg, administrert av ABM-utvikling, for diskusjon, innspill og kommentarer.

Bloggen vil avsluttes månedsskiftet august/september.

Forslag til supplerende indikatorer må leveres i full tekst etter samme mal for indikatoren som foreligger i dette dokumentet.

Alle interesserte oppfordres til å bidra.

Prosjektgruppen vil revidere dokumentet i henhold til innspillene.

Alle interesserte bibliotek oppfordres også til å prøve ut indikatorene og sende sine erfaringer og kommentarer til ABM-utvikling, e-post: torill.redse@abm-utvikling.no

ABM-utvikling, juni 2009

II. INNLEDNING

Bakgrunn

Bibliotekreform 2014 og Norgesbiblioteket

Begrepet Norgesbiblioteket introduseres i utredningen Bibliotekreform 2014. Ideen er et samarbeidende nettverk av alle bibliotektyper som gjennom blant annet digitale fellestjenester, gir innbyggerne et bredt bibliotektilbud. Det legges vekt på bibliotekenes innhold og tjenester, struktur og organisering og kompetanse og forskning

I kapittel 2 i Bibliotekreform 2014 heter det:

Innsamling og analyse av statistikk og annen dokumentasjon er viktig for å vurdere bibliotekenes virksomhet og resultater i forhold til de mål som settes for virksomheten i Norgesbiblioteket. Dette er et område som får større betydning framover. Det er også viktig at det blir utviklet verktøy som kan måle virksomheten og gi informasjon som kan bidra til kvalitetsheving av tjenestene.

St. meld nr. 23 Bibliotek (2008-2009) – Kunnskapsallmenning, møtestad og kulturarena i ei digital tid (bibliotekmeldingen)

ble lagt frem våren 2009 har som mål å

... utvikle robuste og omstillingsdyktige bibliotek som kan tilby alle innbyggjarane betre bibliotektenester

Meldingen presiserer ytterligere arbeidet med analyser og statistikk. I kapittel 10 punkt 10.6 heter det

Institusjonane innhenter i dag store mengder statistiske data frå abm-institusjonar, delvis i samarbeid med Statistisk sentralbyrå. Med unntak av ein samlepublikasjon kvart år vert dette omfattande materiale for lite analysert med tanke på kva som skjer på ulike område.

Og

I tillegg til slike tiltak må ein utvikle ulike former for indikatorar for kva som konstituerer god tenesteutøving både i arkiv, bibliotek og museum.

Bibliotek og statistikk

Den nasjonale folkebibliotekstatistikken danner bakgrunn for bibliotekenes mulighet for å dokumentere sin virksomhet både overfor eiere og brukere av folkebibliotekets tjenester. I Norge har ABM-utvikling ansvar for innhenting av bibliotekstatistikk. Folkebibliotekene leverer data fra egen virksomhet hvert år, og ABM-utvikling sammenstiller og presenterer i samarbeid med Statistisk sentralbyrå den nasjonale statistikken. Data leveres også til Statistisk sentralbyrå for bruk i KOSTRA.

Mål og resultatstyring i kommunal sektor

Økende teknologisk utvikling og endringer i innbyggernes bruk av offentlige tjenester, samtidig som det stilles krav om kostnadseffektivitet, synliggjør behovet for et godt ledelsesverktøy for kommunene. Bruk av balansert målstyring i kommunal sektor er et slikt verktøy. I praksis betyr dette at kommunene skal styre mot fastsatte mål og strategier, måle og analysere resultatene og finne ut om det er sammenheng mellom mål og strategier og resultater.

Kvalitetsmålinger med metoder som statistikk og brukerundersøkelser gir oss data som har liten verdi hvis de ikke blir satt inn i en sammenheng basert på virksomhetens visjon eller mål. Bruk av kvalitetsmålinger med indikatorer eller nøkkeltall er ledd i oppfølging av resultatene.

Kommunal- og regionaldepartementet har i sitt fornyingsprogram arbeidet med utvikling og bruk av resultatbasert ledelse i kommunene og blant annet gitt ut veilederen ” Resultatledelse – Bruk av balansert målstyring og andre former for systematisk resultatmålinger i kommunal sektor” (2004). Veilederen legger vekt på resultater, hvordan presentere resultater, hvordan formidle resultater til ansatte og allmennheten, hvem involveres, og hvordan følge opp resultatene med tiltak.

Kostra

I 2002 innførte Norge et statistisk registreringssystem Kommune – Stat - Rapportering (KOSTRA). Et stort tilfang av data om kommunal virksomhet på alle områder ligger lett tilgjengelig i databasen. KOSTRA benytter ulike indikatorer for kommunale tjenester og disse er standardiserte slik at det er mulig å sammenligne på tvers av kommunene.

Kostra er et nasjonalt statistikkssystem som gir informasjon om kommunale tjenester og bruk av ressurser. Alle norske kommuner må levere standardiserte data om sin virksomhet, også data om bibliotek. Sammenlignende styringsindikatorer brukes i Kostra for å sammenligne kommuner som det er naturlig å sammenligne seg med.

Bibliotekene på sin side har behov for statistikk og andre målinger for å vise hvor godt de presterer, og hvilke ressurser som brukes på ulike tjenester. Vi har behov for å utdype det tallmateriale vi har tilgang til for å svare på spørsmål om bibliotekenes kvalitet. Bibliotekene må være i stand til å vise hvor godt de presterer, og hvilke ressurser som brukes. utfordringen er at mye av de statistiske data vi nå samler inn, ikke dekker de aktiviteter som vi ønsker å synliggjøre.

En av utfordringene er hvordan måle endringer i måten folk bruker biblioteket på. Hvordan kan vi finne gode metoder for å måle virksomheten og sette den i en sammenheng slik at bibliotekene kan møte denne utfordringen.

En annen utfordring hvordan måle bruken av nye media og bibliotekets tilbud av Web-tjenester/Web-ressurser.

Metoder

Indikatorene som er foreslått, baseres delvis på bruk av eksisterende data, dvs. data som allerede finnes lett tilgjengelig i bibliotekstatistikken eller i KOSTRA. Delvis har vi i foreslått indikatorer basert på data ikke er lett tilgjengelige, men som krever egne rutiner for innhenting. Dette kan skje ved hjelp av egne tellinger, egne brukerundersøkelser, eller store sentrale brukerundersøkelser.

Brukerundersøkelser

For å måle aktiviteten i det fysiske rom kan man ta i bruk brukeratferdsundersøkelser og andre brukerobservasjoner. Disse kan være et viktig supplement til indikatorene.

Telling av besøk har vært en del av bibliotekstatistikken og sier noe om bruk av det fysiske rom og biblioteket som møteplass. Det finnes også offentlig statistikk over folks kultur- og mediebruk, deriblant bruk av folkebibliotek. Ut over dette har det i mange bibliotek vært foretatt tradisjonelle spørreundersøkelser for å finne brukernes syn på bibliotekets tjenester.

I 2004 ble det tatt initiativ til en ny type undersøkelse i norske folkebibliotek. Store bybibliotek som Oslo, Trondheim, Stavanger, Bergen, Kristiansand ønsket å foreta en undersøkelse av folks brukeratferd. Undersøkelsen ble gjennomført i 2007. Metoden som ble brukt var observasjon, som kartlegger både i type aktiviteter og tidsbruk.

I samme periode ble det gjennomført en mindre omfattende undersøkelse i Drammensbiblioteket og biblioteket på Lillehammer ved bruk av en kartleggingsmetode: trafikkteiling. Målet var her å samle inn informasjon om hvordan brukerne utnytter bibliotekets rom og ressurser.

Data fra brukerundersøkelser er viktige som supplement til indikatorene for å få et totalbilde av bibliotekets innhold og tjenester.

Indikatorer

Bibliotekene har bruk for metoder å måle hvorvidt man når sine mål. Da kan indikatorer være et nyttig instrument. Indikatorene sier en del av virksomheten, men ved også å bruke andre metoder og kombinere disse, kan vi si noe mer om biblioteket. En indikator indikerer og gir ingen absolutt sannhet om kvalitet på ytelsen av en gitt tjeneste. De skal brukes over lengre tid for å få et godt nok bilde. Man kan også kombinere indikatorer.

Indikatorer kan anvendes til sammenligning av tjenester i forskjellige bibliotek og i tillegg være et internt styringsinstrument.

Som et internt styringsinstrument, gir indikatorer mulighet for å sjekke måloppnåelse over flere år og vi kan sette inn tiltak som kan påvirke resultatet. Et eksempel er besøk pr. innbygger. Nedgang i besøk gjennom flere år, kan snus ved bevisst å lage mål for tilbudet i det fysiske biblioteket., gjennom arrangement, fokus på biblioteket som læringssted osv.

Ved å kombinere ulike målemetoder, som statistikk, tellinger, brukerundersøkelser eller brukerobservasjoner, kan man få indikatorer som sier noe om bibliotekets virksomhet eller noe om bibliotekets omverden.

Etter hvert som bibliotekene bruker mer ressurser på tjenester som brukerne kan benytte hjemmefra, blir det viktig å måle besøkstall på nettet. For eksempel bruk av elektroniske tjenester som Mappa mi kombinert med besøk pr. innbygger gir oss et bilde på hvordan bibliotekbruken endrer seg.

Benchmarking

Begrepet benchmarking brukes om måling av prestasjoner i egen virksomhet opp mot prestasjoner i andre tilsvarende virksomheter ved bruk av de samme indikatorene.

Folkebibliotek finnes i hver kommune og tjenesten er en rettighet for innbyggerne ifølge Lov om folkebibliotek. Den årlige innsendte statistikken har vært det instrumentet vi har hatt for sammenligning mellom bibliotek av ulike størrelser eller i regionen (fylkene).

Ved å utarbeide et sett av indikatorer, tror vi at det blir større mulighet for folkebibliotekene til å få et bredere sammenligningsgrunnlag mellom bibliotekene. Det er likevel viktig at dataene man bruker i indikatorene er av en slik kvalitet at sammenligning blir reell.

Arbeidsprosessen

Arbeidsgruppen har hatt 5 møter med oppgaver mellom møtene. Forslag til indikatorer har vært mange. Hver indikator har vært grundig drøftet, spesielt med tanke på anvendbarhet. Etter hvert har gruppen kommet frem til 34 indikatorer.

Vi har vurdert hver indikator:

- hva forteller denne indikatoren
- er indikatoren hensiktsmessig for sammenligning med andre bibliotek
- er det vanskelig/lett å få tak i data
- hvilke andre indikatorer bør den ses i sammenheng med
- er indikatoren best brukt som internt styringsverktøy

Hovedgruppene i vårt forslag til indikatorer er:

Økonomi/ressurser

Bruk/besøk

Samlinger/tjenester/ prosesser

Utvikling/innovasjon/markedsføring

Det er lagt vekt på å finne indikatorer som det er lett å finne data til. I mange av indikatorene finner vi data fra ABM-statistikken, fra eget biblioteksystem eller kommunens regnskap. Noen indikatorer baseres på interne registreringer/tellinger. Eksempel på det siste er: ”andel arbeidstimer brukt til behandling av dybdereferanse pr. bibliotekfaglig ansatt.”

Vi har diskutert anvendbarheten til hver indikator: Er målet godt nok beskrevet? Hvilke indikatorer bør indikatoren ses i sammenheng med? Er indikatoren best egnet som internt styringsredskap? I tillegg har vi prøvd ut indikatorene i egen virksomhet og samlet noen erfaringer.

Det er særlig lagt vekt på å finne gode indikatorer som beskriver den økende bruk av digitale tjenester i biblioteket, som forhold mellom digitale og fysiske besøk eller antall nedlastinger/streaming av dokumenter per innbygger.

III. LITTERATUR

ABM-utvikling: <http://www.ABM-utvikling.no/bibliotek/statistikk-for-bibliotek/indikatorer-for-fag-og-folkebibliotek>

Bibliotekreform 2014: Del I Strategier og tiltak. – Oslo: ABM-utvikling, 2006 – (ABM-skrift 30)

Bibliotekreform 2014: del II Norgesbiblioteket – nettverk for kunnskap og kultur – Oslo: ABM-utvikling, 2006. – (ABM-skrift 31)

BIX: <http://www.bix-bibliotheksindex.de/>

Hvem er de og hvor går de? : Brukeratferd i norske storbybibliotek – Oslo: ABM-utvikling, 2008 – (ABM-skrift 46)

ISO 11620 (2008). *Information and documentation – Library performance indicators*, 2ed., International Organization for Standardization, Geneva

ISO 2789 (2006) *Information and documentation – International library statistics*, 4th ed., International Organization for Standardization, Geneva

ISO/DTR 28118 (2008): *Quality – Statistics and performance evaluation: Information and documentation – Performance indicators for national libraries*

LibQUAL+: <http://www.libqual.org/>

Poll, Roswitha og Peter te Boekhorst (2007). *Measuring quality: Performance measurement in libraries*. München, IFLA Publications 127.

Pors, Niels Ole (2007). *Strategi, verdi og kvalitet*. [København], Danmarks Bibliotekforening.

St.meld.nr.23 (2008-2009): Bibliotek. Kunnskapsalmenning, møtestad og kulturarena i ei digital tid.

IV. FORSLAG TIL INDIKATORER

A ØKONOMI

A1 Bibliotekets driftsregnskap

Mål:

Vise i hvilken grad kommunen prioriterer biblioteket i sine budsjetter

Formel:

$$A / B \times 100$$

der

A = bibliotekets brutto driftsutgifter per år

B = kommunens brutto driftsutgifter per år

Metode:

Beregne forholdet mellom bibliotekets og kommunens totale driftsutgifter slik det framkommer av kommunens driftsregnskap for regnskapsåret. Forholdet angis i prosent.

Bemerkninger:

Regnskapstall benyttes.

Kan brukes internt for å se utviklingen over år, men også for å sammenlikne med bibliotek i andre kommuner. Ved sammenlikning eksternt må bibliotekene ha en tilnærmet lik regnskapspraksis. Det må også tas hensyn til kommunens størrelse, topografi og antall bibliotekavdelinger. Brutto driftsutgifter defineres med utgangspunkt i KOSTRA-funksjonene/artene.

Datakilde: Internt, KOSTRA

Kilde: ISO, IFLA, Pors, ABM-utvikling

Anbefales brukt sammen med: A3, A4, B1, B4, C2, C3, C6

A2 Kostnad per åpningstime

Mål:

Vise bibliotekets kostnader per åpningstime

Formel:

$$A / B$$

der

A = bibliotekets brutto driftsutgifter per år

B = antall åpningstimer per år

Metode:

Beregner forholdet mellom bibliotekets brutto driftsutgifter og bibliotekets totale antall åpningstimer i året.

Bemerkninger:

Regnskapstall benyttes.

Indikatoren brukes som internt styringsverktøy, men kan også brukes for å sammenlikne med bibliotek i andre kommuner. Ved sammenlikning eksternt må bibliotekene ha en tilnærmet lik regnskapspraksis. Det må også tas hensyn til kommunens størrelse, topografi og antall bibliotekavdelinger. Brutto driftsutgifter defineres med utgangspunkt i KOSTRA-funksjonene/artene.

Internt kan indikatoren brukes for hver enkelt av bibliotekets avdelinger (hovedbibliotek og filialer). Bibliotekfaglig kompetanse og bibliotekets samlinger skal være tilgjengelig i åpningstiden. Med bibliotekfaglig kompetanse menes her ansatte i kontor-, fag- eller bibliotekarstillinger. Utlånsstasjoner tas ikke med. Det totale antall åpningstider for hver

enkelt avdeling beregnes. Antall åpningstimer i uken multipliseres med antall uker biblioteket er åpent. Ved ulike åpningstider i løpet av året må det tas hensyn til dette i utregningen.

Brukes også for sammenlikning over år for de enkelte avdelingene.

Ved ekstern sammenlikning bør kommunene ha tilnærmet lik avdelingsstruktur og beregning av antall åpningstimer må være lik. Det kan være hensiktsmessig å sammenlikne hovedbibliotekene.

Kombinasjonsbibliotek bør sammenlikne seg med andre kombinasjonsbibliotek.

Datakilde: Internt, KOSTRA, ABM-statistikk

Kilde:

Anbefales brukt sammen med: B1, B10

A3 Utgifter til lønn per innbygger

Mål

Vise i hvilken grad kommunen satser på et kvalitativt godt tilbud til innbyggerne med bibliotekets kompetanse

Formel

A / B

der

A = bibliotekets lønnsutgifter

B = antall innbyggere i kommunen

Metode

Beregne forholdet mellom bibliotekets lønnsutgifter og totalt antall innbyggere i kommunen.

Bemerkninger

Regnskapstall benyttes

Indikatoren brukes som internt styringsverktøy. Utgifter til lønn omfatter lønn og sosiale utgifter for alle faste og midlertidige ansatte. Omfatter fagutdannede bibliotekarer og annet personale i kontor- eller fagstillinger. Vaktmester, sjåfør, bud og rengjøringspersonale utelates.

Datakilde: KOSTRA, ABM-statistikk, SSB

Kilde ABM, ISO, BIX

Anbefales brukt sammen med:A1, A4, A5,

A4 Utgifter til medier per innbygger

Mål

Vise i hvilken grad kommunen satser på et kvalitativt godt tilbud til innbyggerne med satsing på innkjøp av fysisk materiale og tilgang til elektroniske ressurser

Vise bibliotekets satsing på oppbygging av en aktuell samling

Formel

A / B

der

A = bibliotekets utgifter innkjøp/tilgang

B = antall innbyggere i kommunen

Metode

Beregne forholdet mellom bibliotekets utgifter til innkjøp av fysiske dokumenter, utgifter til tilgang til elektroniske ressurser og totalt antall innbyggere i kommunen.

Bemerkninger

Regnskapstall benyttes.

Indikatoren brukes som internt styringsverktøy.

Alle utgifter til innkjøp av medier som gjøres tilgjengelig via bibliotekets areal og nettsider skal medregnes. Utgifter for tilgang til elektroniske ressurser omfatter abonnementsutgifter, lisensomkostninger, "Pay per view" etc. Utgifter til drift av elektronisk utstyr medtas ikke. Utgifter til digitalisering medtas ikke. Databaser som er gratis registreres ikke.

Utgifter til kopikjøp og eventuelle avgifter for lån fra andre bibliotek tas med. Utgifter til biblioteksystemer, kostnader til digitalisering og innkjøp av katalogdata tas ikke med.

Omkostninger for plasting fra Biblioteksentralen tas med.

Datakilde: KOSTRA, ABM-statistikk, SSB

Kilde ABM, ISO, EU, BIX

Anbefales brukt sammen med: A1, A3, A5, C8, C9

A5 Forholdet mellom utgifter til innkjøp/tilgang medier og lønn

Mål:

Vise balansen i bibliotekets satsing på medier og kompetanse

Formel:

$A/B \times 100$

der

A = bibliotekets utgifter til innkjøp/tilgang av medier

B = bibliotekets lønnsutgifter

Metode:

Beregne forholdet mellom bibliotekets utgifter til innkjøp av fysiske dokumenter / tilgang til elektroniske ressurser og bibliotekets lønnsutgifter. Forholdet angis i prosent.

Bemerkninger:

Regnskapstall benyttes.

Alle utgifter til innkjøp av medier som gjøres tilgjengelig via bibliotekets areal og nettsider skal medregnes. Utgifter for tilgang til elektroniske ressurser omfatter abonnementsutgifter, lisensomkostninger, "Pay per view" etc. Utgifter til drift av elektronisk utstyr medtas ikke. Utgifter til digitalisering medtas ikke. Databaser som er gratis registreres ikke.

Utgifter til kopikjøp og eventuelle avgifter for lån fra andre bibliotek tas med. Utgifter til biblioteksystemer, kostnader til digitalisering og innkjøp av katalogdata tas ikke med.

Omkostninger for plasting fra Biblioteksentralen tas med.

Utgifter til lønn omfatter lønn og sosiale utgifter for alle faste og midlertidige ansatte.

Omfatter fagutdannede bibliotekarer og annet personale i kontor- eller fagstillinger.

Vaktmester, sjåførere, bud og rengjøringspersonale utelates.

Kan brukes internt for å se utviklingen over år, men også for å sammenlikne med bibliotek i andre kommuner. Ved sammenlikning eksternt må bibliotekene ha en tilnærmet lik regnskapspraksis. Det må også tas hensyn til kommunens størrelse, topografi og antall bibliotekavdelinger. Brutto driftsutgifter defineres med utgangspunkt i KOSTRA-funksjonene/artene.

Datakilde: Internt, KOSTRA, ABM-statistikk

Kilde: ISO, BIX, ABM

Anbefales brukt sammen med: A3, A4, C8, C9

A6 Kostnader per nedlastet dokument

Mål:

Vise kostnadene pr. nedlastet /streamede dokument

Formel:

A / B

der

A = kostnader for tilgang til elektroniske ressurser

B = antall nedlastede/streamede dokumenter

Metode:

Beregne kostnader per nedlastet dokument

Bemerkninger:

Regnskapstall benyttes.

Utgifter for tilgang til elektroniske ressurser omfatter abonnementsutgifter, lisensomkostninger, "pay per view" etc. Utgifter til drift av elektronisk utstyr medtas ikke. Utgifter til digitalisering medtas ikke.

Gjelder fulltekstdatabaser. Omfatter antall nedlastninger/streamede fulltekst elektroniske dokumenter som biblioteket tilbyr via egne hjemmesider og gjennom de avtaler biblioteket har med leverandører av elektroniske fulltekstdokumenter til lagring, visning på skjerm eller til skriver. Antall nedlastede/streamede dokumenter registreres for hver enkelt base og summeres. Databaser som er gratis registreres ikke.

Beregningene kan også gjøres for hver enkelt base. Kombinert med kostnadene for de ulike basene, kan det vurderes om kostnadene står i forhold til bruk/nytte.

Datakilde: Internt, Databaseleverandører

Kilde: ISO, IFLA, ABM

Anbefales brukt sammen med: B5

A7 Forholdet mellom utgifter til elektroniske medier og fysiske medier

Mål:

Vise kostnadene per nedlastet /streamede dokument i forhold til kostnadene for fysiske medier.

Formel:

A / B x 100

der

A = kostnader for tilgang til elektroniske ressurser

B = kostnader for fysiske medier

Metode:

Beregne kostnader per nedlastet dokument. Forholdet angis i prosent.

Bemerkninger:

Regnskapstall benyttes.

Utgifter for tilgang til elektroniske ressurser omfatter abonnementsutgifter, lisensomkostninger, "pay per view" etc. Utgifter til drift av elektronisk utstyr medtas ikke. Utgifter til digitalisering medtas ikke. Databaser som er gratis registreres ikke.

Datakilde: Internt, Databaseleverandører
Kilde: ISO, IFLA, ABM
Anbefales brukt sammen med: B4, B5

B BRUK/BESØK

B1 Fysiske besøk per innbygger

Mål:

Vise fysisk besøk i forhold til kommunestørrelse

Formel:

A/B

der

A= antall besøk i en periode

B= antall innbyggere i kommunen

Metode:

Beregne forholdet mellom fysisk besøk og antall innbyggere i kommunen.

Bemerkninger:

Antall fysiske besøk telles enten med mekanisk telling eller ved stikkprøver. Ved stikkprøveundersøkelser velges det minst to antatt jevne og normale uker, for eksempel ukene 13 og 39. Hvis spesielle omstendigheter gjør at en av disse ukene vil passe dårlig, benyttes påfølgende uke. Hvis det er for krevende å telle hver dag en hel uke, ta mandag, onsdag, fredag og søndag den ene uken, tirsdag, torsdag og lørdag den påfølgende.

Årsresultatet fås ved å multiplisere gjennomsnittet pr. uke med antall åpningsuker i året minus to - for å ta hensyn til helligdager og høytidsdager gjennom året. Eksempel:

Biblioteket holder

åpent 48 uker pr. år: ukesresultat * 46 = årsresultat.

Ved sammenlikning må samme type telling benyttes, samme periode, vanligvis ett år.

Datakilde: Internt, Kostra, SSB, ABM-statistikk

Kilde: ISO, IFLA,

Anbefales brukt sammen med: A1, A2, B2, B3

B2 Nettbesøk per innbygger

Mål:

Vise besøk i forhold til kommunestørrelse

Formel:

A/B

der

A= antall besøk i en periode

B= antall innbyggere i kommunen

Metode:

Beregne forholdet mellom antall nettbesøk og antall innbyggere i kommunen.

Bemerkninger:

Et nettbesøk er en brukeraktivitet som begynner når en bruker etablerer forbindelse til bibliotekets hjemmeside og får fremvist en eller flere sider. Hvis brukeren er inaktiv i mer enn 30 minutter avsluttes besøket. Når brukeren igjen blir aktiv på bibliotekets hjemmeside, telles det som et nytt besøk. Antall besøk beregnes i et logganalyseprogram hvor det er angitt en *user session timeout* på 30 minutter. Besøk av søkerboter osv skal *ikke* telles med.

Søk i bibliotekatalogen, fagdatabaser og andre spesielle databaser utelates.

Ved sammenlikning må samme type telling benyttes, samme periode, vanligvis ett år, og samme logganalyseprogram. En bør være oppmerksom på at bruk av ulike analyseverktøy kan gi forskjeller i beregningene.

Datakilde: Internt, Kostra, SSB, ABM-statistikk

Kilde: ISO, IFLA,

Anbefales brukt sammen med: A1, A2, B1, B3

B3 Forholdet mellom nettbesøk og fysiske besøk

Mål:

Vise forholdet mellom virtuelle og fysiske bibliotekbesøk

Vise i hvor stor grad bibliotekets brukere benytter bibliotekets elektroniske tjenester

Vise i hvor stor grad bibliotekets brukere benytter bibliotekets fysiske lokaler

Vise bibliotekets behov for videre satsing på elektroniske tjenester

Formel:

A/B

der

A= elektroniske besøk

B= fysiske besøk

Metode:

Beregne forholdet mellom nettbesøk og fysiske besøk i en bestemt tidsperiode

Bemerkninger:

Et nettbesøk er en brukeraktivitet som begynner når en bruker etablerer forbindelse til bibliotekets hjemmeside og får fremvist en eller flere sider. Hvis brukeren er inaktiv i mer enn 30 minutter avsluttes besøket. Når brukeren igjen blir aktiv på bibliotekets hjemmeside, telles det som et nytt besøk. Antall besøk beregnes i et logganalyseprogram hvor det er angitt en *user session timeout* på 30 minutter. Besøk av søkerboter osv skal *ikke* telles med.

Søk i bibliotek katalogen, fagdatabaser og andre spesielle databaser utelates.

Antall fysiske besøk telles enten med mekanisk telling eller ved stikkprøver. Ved stikkprøveundersøkelser velges det minst to antatt jevne og normale uker, for eksempel ukene 13 og 39. Hvis spesielle omstendigheter gjør at en av disse ukene vil passe dårlig, benyttes påfølgende uke. Hvis det er for krevende å telle hver dag en hel uke, ta mandag, onsdag, fredag og søndag den ene uken, tirsdag, torsdag og lørdag den påfølgende.

Årsresultatet fås ved å multiplisere gjennomsnittet pr. uke med antall åpningsuker i året minus to - for å ta hensyn til helligdager og høytidsdager gjennom året. Eksempel:

Biblioteket holder

åpent 48 uker pr. år: ukesresultat * 46 = årsresultat.

Ved sammenlikning må samme type telling benyttes, samme periode, vanligvis ett år og samme logganalyseprogram. En må være oppmerksom på at bruk av ulike analyseverktøy kan gi forskjeller i beregningene.

Datakilde: Internt, ABM-statistikk

Kilde: ISO, ABM-utvikling

Anbefales brukt sammen med: A1, A4, B1, B2

B4 Utlån (fysiske) per innbygger

Mål:

Vise i hvilken grad samlingen er relevant for innbyggerne.
Vise i hvilken grad bibliotekets fysiske samlinger er i bruk/ ikke i bruk

Formel:

A/B

A= totalt antall fysiske utlån

B= antall innbyggere i kommunen

Metode:

Beregne forholdet mellom antall utlån og antall innbyggere i kommunen

Bemerkninger:

Omfatter utlån av fysiske bøker, tidsskrifter, aviser, lydbøker, musikkinnspillere, filmer og andre medier.

Omfatter utlån av medier fra bibliotekets faste fysiske bestand og fra sirkulasjons- eller depotsamlinger. Fjernlån og innlån utelates. Lån som ikke registreres (lesesal lån) utelates.

Kan brukes på deler av samlingen, på avdelinger o.a.

Kan også brytes ned på aldersgrupper (barn, voksne, seniorer), kjønn o.a.

Datakilde: Internt, ABM-statistikk, SSB (KOSTRA)

Kilde: ISO, IFLA, ABM.

Anbefales brukt sammen med: A3, A4, B5, C6, C7

B5 Antall nedlastede/streamede dokumenter per innbygger

Mål:

Vise bruk av bibliotekets elektroniske ressurser

Formel:

A/B

Der

A= antall nedlastede/streamede dokumenter

B= antall innbyggere i kommunen

Metode:

Beregne forholdet antall nedlastede/streamede dokumenter og antall innbyggere i kommunen

Bemerkninger:

Med nedlasting forstår vi et fullt dokument, eller del av et dokument, fra de basene biblioteket abonnerer på. Med dokument mener vi alle typer elektronisk filer.

Gjelder fulltekstdatabaser. Omfatter antall nedlastninger/streamede fulltekst elektroniske dokumenter som biblioteket tilbyr via egne hjemmesider og gjennom de avtaler biblioteket har med leverandører av elektroniske fulltekstdokumenter til lagring, lytting, visning på skjerm eller til skriver. Antall nedlastede/streamede dokumenter registreres for hver enkelt base og summeres. Databaser som er gratis registreres ikke.

Kan også beregnes for hver enkelt base. Kombinert med kostnadene for de ulike basene, kan det vurderes om kostnadene står i forhold til bruk/nytte.

Ved sammenlikning må samme logganalyseprogram benyttes

Datakilde: Internt, SSB, KOSTRA, ABM-statistikk

Kilde:

Anbefales brukt sammen med: A3, A4, B4, C6, C7

B6 Andel besøkende med ikke-skandinavisk bakgrunn

Mål:

Indikere ikke-skandinaviske innvandreres bruk av biblioteket

Formel:

$$A/B \times 100$$

Der

A= antall besøkende med ikke-skandinavisk bakgrunn

B= antall besøkende

Metode:

Beregne prosentandelen besøkende med ikke-skandinavisk bakgrunn.

Bemerkninger:

Besøkende med ikke-skandinavisk bakgrunn omfatter innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre.

Datakilde: Internt, Statistisk sentralbyrå

Kilde:

Anbefales brukt sammen med: C6, C7

B7 Andel eksterne lånere

Mål:

Vise i hvilken grad bibliotekets samlinger blir brukt av og attraktive for lånere som ikke er bosatt i kommunen.

Vise behovet for kommunalt/regionalt samarbeid.

Vise bibliotekets bidrag til Norgesbiblioteket

Formel:

$$A/B \times 100$$

A= antall eksterne aktive lånere

B= totalt antall aktive lånere

Metode:

Beregne prosentandelen eksterne aktive lånere av det totale antall aktive lånere

Bemerkninger:

Aktiv låner er en person som har gjennomført et lån i løpet av året. Omfatter ikke fjernlån og lån til institusjoner.

En ekstern låner er en person som ikke er hjemmehørende i kommunen.

Datakilde: Internt, ABM-statistikk

Kilde: ISO, IFLA, ABM,

Anbefales brukt sammen med: A3, A4, C2, C6, C7

B8 Andel deltakere på arrangementer

Mål:

Vise i hvor stor grad biblioteket tilbyr arrangement tilpasset kommunens innbyggere

Formel:

$$A/B \times 100$$

der

A= Antall deltakere på alle bibliotekets arrangementer

B= Antall innbyggere i kommunen

Metode:

Beregne prosentandel av målgruppen som benytter seg av bibliotekets tilbud av arrangementer

Bemerkninger:

Kan brukes på et enkelt arrangement, eller på alle arrangementer i bibliotekets regi i en bestemt tidsperiode.

Dersom en person deltar på flere arrangementer telles denne hver gang

Kan brukes på ulike typer arrangementer i bibliotekets regi. Indikerer da hvilke typer arrangementer som foretrekkes av målgruppen(e)

Datakilde: Internt, ABM-statistikk, SSB

Kilde: ISO, IFLA, Pors, ABM

Anbefales brukt sammen med: A3, B1

B9 Andel deltakere på brukerorienteringer

Mål:

Vise i hvor stor grad innbyggerne deltar på brukerorienteringer

Formel:

$A/B \times 100$

der

A= Antall deltakere på bibliotekets brukerorientering

B= Antall innbyggere i kommunen

Metode:

Angir i prosent hvor stor del av kommunens innbyggere som har deltatt i opplæring i bruk av biblioteket

Bemerkninger:

Antall personer telles uavhengig av hvor omfattende opplæringen er og uavhengig av hva opplæringen består av. Brukerorienteringene skal være avtalt på forhånd eller forhåndsannonsert. Brukerorienteringen skal være forberedt fra bibliotekets side.

Omfatter klassebesøk, der det blir gitt orientering om biblioteket, internettopplæring, pensjonistgrupper etc. Omfatter også orienteringer gitt på foreldremøter, skoler, fritidsklubber, ulike møter osv. Individuell opplæring som en del av generell kundebehandling telles ikke. Heller ikke orienteringer i forbindelse med besøk av kollegaer fra andre kommuner og lignende.

Omfatter også orienteringer gitt på foreldremøter, skoler, fritidsklubber, ulike møter osv. Individuell opplæring som en del av generell kundebehandling telles ikke. Heller ikke orienteringer i forbindelse med besøk av kollegaer fra andre kommuner og lignende.

Omfatter også orienteringer gitt på foreldremøter, skoler, fritidsklubber, ulike møter osv. Individuell opplæring som en del av generell kundebehandling telles ikke. Heller ikke orienteringer i forbindelse med besøk av kollegaer fra andre kommuner og lignende.

Omfatter også orienteringer gitt på foreldremøter, skoler, fritidsklubber, ulike møter osv. Individuell opplæring som en del av generell kundebehandling telles ikke. Heller ikke orienteringer i forbindelse med besøk av kollegaer fra andre kommuner og lignende.

Datakilde: ABM-statistikk, SSB

Kilde: ISO, IFLA, Pors, ABM

Anbefales brukt sammen med: A3, B1, C8

B10 Bruk av sitteplasser

Mål

Vise i hvilken grad antall sitteplasser i biblioteket er tilpasset brukernes behov

Formel

$A/B \times 100$

der

A = antall seter i bruk

B = totalt antall seter tilgjengelig

Metode

Beregne prosentandelen sitteplasser i bruk på gitte tider av det totale antallet sitteplasser i biblioteket

Bemerkninger:

Alle seter som biblioteket har ansvar for telles. Omfatter plasser i biblioteket, studieceller, leserom, ulike typer grupperom, audiovisuelle avdelinger, barneavdelinger etc.

Alle typer seter telles, også seter som er beregnet for avislesning/avslapping og lignende. Et sete er i bruk (fysisk) når arbeidsplassen er opptatt av en person eller når det går tydelig frem at plassen er i bruk (veske, klær, bøker).

Tellingene skal gjøres på ulike ukedager og tidspunkter i semesteret. Tellingene bør omfatte tidspunkter med høy aktivitet og lav aktivitet. Gjennomsnittlig bruk på årsbasis kan eventuelt beregnes. Undersøkelsen kan også gjøres for ulike typer arbeidsplasser. Ved sammenlikning må de samme typer arbeidsplasser inkluderes og tellingene må foretas på samme tid.

Datakilde: Internt

Kilde: ISO, IFLA, Pors

Anbefales brukt sammen med: A2, B1

C SAMLINGER/TJENESTER/PROSESSER

C1 Årsverk per 1000 innbyggere

Mål:

Vise hvilke personalressurser som stilles til disposisjon for bibliotekets brukere
Vise arbeidssituasjonen for de ansatte

Formel:

$A/B \times 1000$

der

A= antall årsverk i biblioteket

B=antall innbyggere i kommunen

Metode

Beregne forholdet mellom antall årsverk i biblioteket og antall innbyggere i kommunen per 1000 innbyggere.

Bemerkninger:

Årsverk beregnes ut fra det totale antall bibliotekpersonale i heltidsekvivalenter.

Ekstrahjelp, praktikanter, filial- og prosjektmedarbeidere osv. tas med. og deltidsarbeid gjøres om til årsverk. Vaktmester og rengjøringspersonale blir utelatt. Et årsverk tilsvarer den normale årlige arbeidstid for en heltidsansatt.

For små kommuner må en ta hensyn til at det er behov for en minimumsressurs for å drive et bibliotek.

Sammenlikning må skje mellom bibliotek av sammenliknbar størrelse.

Datakilde: Statistisk sentralbyrå, ABM-statistikk

Kilde: ISO, IFLA, BIX, ABM

Anbefales brukt sammen med: A3, B1, B4, C10-C14, D1-D3

C2 Tilvekst fysiske medier per 1000 innbyggere

Mål:

Vise samlingens aktualitet

Vise bibliotekets satsing på nye medier for egne brukere

Formel:

$A/B \times 1000$

der

A= bibliotekets tilvekst av fysiske medier i en bestemt periode

B= antall innbyggere i kommunen

Metode:

Beregne forholdet mellom bibliotekets tilvekst av fysiske medier i en bestemt periode og antall innbyggere i kommunen per 1000 innbyggere

Bemerkninger:

Beregnes ut fra brutto tilvekst, vanligvis for ett år.

Omfatter alle fysiske medier, bøker, tidsskrifter, aviser, lydbøker, musikkinnspillinger, filmer og andre fysiske medier, som er innlemmet i bibliotekets faste samling.

Datakilde: Internt, ABM-statistikk, Statistisk sentralbyrå

Kilde: ABM,(Legg til aktuelle kilder).

Anbefales brukt sammen med: A1, A4, A7, B4, C3

C3 Tilvekst elektroniske medier per 1000 innbyggere

Mål:

Vise om biblioteket satser framtidsrettet ved å bygge opp ei elektronisk samling

Formel:

$A/B \times 1000$

der

A= bibliotekets tilvekst av elektroniske medier siste år

B= antall innbyggere i kommunen

Metode:

Beregne forholdet mellom bibliotekets tilvekst av elektroniske medier i en bestemt periode og antall innbyggere i kommunen per 1000 innbyggere

Bemerkninger:

Beregnes ut fra bruttotilvekst, vanligvis for ett år. Et digitalt dokument er en informasjonsenhet som biblioteket selv har digitalisert eller innlemmet i samlinga som en digitalisert enhet. Det kan være ebøker osv. i nettverk. Databaser og elektroniske tidsskrifter regnes ikke med.

Datakilde: Internt, ABM-statistikk, Statistisk sentralbyrå

Kilde: ABM, ISO

Anbefales brukt sammen med: A1, A4, A7, B3, C2

C4 Forholdet mellom tilvekst av elektroniske og fysiske medier

Mål:

Vise forholdet mellom tilvekst av fysiske og elektroniske medier.

Vise i hvilken grad biblioteket satser på elektroniske ressurser.

Formel:

A/B

der

A= tilvekst elektroniske medier

B= tilvekst fysiske medier

Metode:

Beregne forholdet mellom tilvekst av elektroniske og fysiske medier angitt i brøk.

Bemerkninger:

Beregnes ut fra bruttotilvekst, vanligvis for ett år.

Elektroniske ressurser omfatter tidsskrifter som biblioteket har gjennom lisensavtaler, ebøker og andre digitale dokumenter som er innlemmet i bibliotekets faste samling.

Abonnement på databaser holdes utenfor.

Datakilde: Internt, ABM-statistikk

Kilde: (ISO, ABM-utvikling?)

Anbefales brukt sammen med: A4, A7, B2, B3, C2, C3

C5 Kulturfondbøkernes andel av den totale boktilveksten

Mål:

Vise hvor stor andel av tilveksten som kommer fra Norsk kulturråd

Vise i hvilken grad samlingsutviklingen er profesjonell og tilpasset lokalsamfunnet.

Formel:

$A/B \times 100$

der

A= tilvekst kulturfondbøker

B= total tilvekst bøker

Metode

Beregne kulturfondbøkernes prosentandel av den årlige tilveksten

Bemerkninger

Omfatter tilvekst av fysiske bøker og tilvekst av kulturfondbøker i løpet av et år.

Omfatter skjønnlitteratur og faglitteratur for både barn og voksne. Kan brukes på delsamlinger, for eksempel barn/voksen, fag/skjønn.

Indikatoren kan eventuelt også benyttes for andelen av bestanden av løpende avis-/tidsskriftsabonnement som mottas fra Kulturrådets innkjøpsordninger.

Datakilde: ABM-statistikk, internt

Kilde: T. Høivik

Anbefales brukt sammen med: A 1, A4, A5, A7, B4, C2

C6 Medietilbud til fremmedspråklige

Mål:

Vise i hvilken grad biblioteket ivaretar fremmedspråklige brukeres behov for medier

Formel:

A/B

der

A= Antall medier på ikke-skandinaviske språk i egen samling og depot

B= antall personer med ikke-skandinavisk bakgrunn i kommunen

Metode:

Beregne forholdet mellom bibliotekets samling på ikke-skandinaviske språk og antall personer med ikke-skandinavisk bakgrunn i kommunen

Bemerkninger til metode:

Lånere med ikke-skandinavisk bakgrunn omfatter innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre.

Omfatter alle medier, bøker, tidsskrifter, aviser, lydbøker, filminnspillinger og andre fysiske medier på ikke skandinaviske språk. Det telles medier både fra egen samling og depot fra andre bibliotek.

Samlingen beregnes ut fra egne medier pluss totalt antall medier i innlånte depot i året.

Kan beregnes for delsamlinger, for eksempel barn/voksne og enkelte språkgrupper.

Ved sammenlikning må det tas hensyn til andelen av samlingen som utgjøres av depotsamlinger, og utskiftningshyppigheten på disse. En må også ta hensyn til befolkningssammensetningen.

Befolkningstall fra SSBs befolkningsstatistikk gjøres tilgjengelig av ABM-utvikling.

Indikatoren kan brukes for spesifikke land eller regioner. En må da henvende seg til SSB for å få befolkningsdata for enkeltland/regioner i egen kommune.

Datakilde: Internt, Statistisk sentralbyrå, ABM-statistikk

Kilde:

Anbefales brukt sammen med: B6, C2,C7

C7 Omløpshastighet ikke-skandinaviske medier

Mål:

Vise i hvilken grad den fremmedspråklige samlingen er i bruk
Indikere i hvilken grad den fremmedspråklige samlingen er tilpasset kommunens innbyggere

Formel:

A/B

der

A= antall utlån ikke-skandinaviske medier

B= antall ikke-skandinaviske medier i samlingen

Metode:

Beregne forholdet mellom antall utlån av ikke-skandinaviske medier og antall ikke-skandinaviske medier i samlingen

Bemerkninger:

Omfatter alle fysiske medier, bøker, tidsskrifter, aviser, lydbøker, filminnspillinger og andre fysiske media etc på ikke-skandinaviske språk.

Samlingen beregnes ut fra egne medier pluss totalt antall medier i innlånte depot i året.

Kan beregnes for delsamlinger, for eksempel barn/voksne og enkelte språkgrupper.

Ved sammenlikning må det tas hensyn til andelen av samlingen som utgjøres av depotsamlinger, og utskiftningshyppigheten på disse. En må også ta hensyn til befolknings sammensetningen.

Datakilde: Internt, Statistisk sentralbyrå

Kilde:

Anbefales brukt sammen med: A4, B6, C6

C8 Innlån fra andre bibliotek i forhold til utlån til andre bibliotek

Mål:

Vise balansen mellom bibliotekets fjernlån og innlån

Vise bibliotekets bidrag til Norgesbiblioteket.

Formel:

A/B

der

A = antall innlån

B = antall fjernlån

Metode:

Beregne forholdet mellom innlånte bøker til eget bibliotek og utlån (fjernlån) til andre bibliotek

Bemerkning:

Fjernlån defineres som utlån av originalmateriale eller levering av kopier fra eget bibliotek til annet bibliotek under annen administrativ enhet.

Innlån er innlånt materiale fra annet bibliotek under annen administrativ enhet. Omfatter ikke depotsamlinger.

Lånerinitiert innlån regnes med.

Datakilde: ABM-statistikk

Kilde: ISO, IFLA, ABM

Anbefales brukt sammen med: A4, B4, B7, C9

C9 Andel utlån fra egen samling til personlige lånerne

Mål:

Vise bredde tilbud og aktualitet/relevans i egen samling.

Formel:

$$(B-(A+C)) / (B-C) \times 100$$

der

A= antall dokumenter innlånt fra andre bibliotek

B= totalt utlån

C= fjernlån til andre bibliotek

Metode:

Beregne prosentandelen av bibliotekets totale utlån til personlige lånerne som kommer fra egen samling

Bemerkninger:

Det telles innlån av bøker/dokumenter og kopier. Innlån fra andre folkebibliotek i samme kommune telles ikke.

Lån til skolebibliotek i egen kommune tas ikke med.

Indikatoren kan benyttes for hele samlingen eller på enkeltemner, genre eller dokumenttyper.

Ved sammenlikning må det tas hensyn til bibliotekenes størrelse og andre lokale forhold. Vær spesielt oppmerksom på at vertsbibliotek kan ha ulike funksjoner som påvirker muligheten for sammenlikning.

Datakilde: Internt, ABM-statistikk

Kilde: Pors, Handbok i utvärderingsarbeite

Anbefales brukt sammen med: A4, B4, C2, C8

C10 Del av bibliotekansattes arbeidstid brukt på organisert opplæring og undervisning i informasjonsferdighet

Mål:

Vise i hvor stor grad de bibliotekansattes totale arbeidstid går med til organisert undervisning av publikum.

Vise bibliotekets satsing på undervisning i informasjonskompetanse

Formel

$$A/B \times 100$$

der

A= antall årsverk som brukes på organisert opplæring og undervisning

B= totalt antall årsverk tilknyttet biblioteket

Metode:

Beregne prosentandelen av totale antall personalårsverk brukt til organisert opplæring og undervisning av brukere

Bemerkninger:

Indikatoren benyttes bare for personalets tidsbruk ved organisert undervisning, dvs. forhåndsannonserte/avtalte kurs. Antall undervisningstimer regnes om til årsverk. Bare ren undervisningstid medregnes, forarbeid utelates.

Antall årsverk beregnes ut fra den totale personalressursen i heltidsekvivalenter. Dette omfatter fagutdannede bibliotekarer og annet personale i kontor- eller fagstillinger.

Vaktmester, sjåfører, bud og rengjøringspersonale utelates. Et årsverk tilsvarer den normale årlige arbeidstid for en heltidsansatt.

Indikatoren er primært tenkt som et internt styringsverktøy. Ved sammenlikning må de samme premissene legges til grunn.

Datakilde: Internt, ABM-statistikk

Kilde: ISO, IFLA, Pors, ABM

Anbefales brukt sammen med: A3 (lønnsutgifter), B9, C11-14, D1-2

C11 Del av bibliotekansattes arbeidstid brukt til behandling av dybdereferanse

Mål:

Vise i hvor stor grad bibliotekansattes tid går med til referansearbeid

Formel:

$A/B \times 100$

der

A= antall årsverk brukt til behandling av dybdereferanse-henvendelser

B= totalt antall årsverk tilknyttet biblioteket

Metode:

Beregne prosentandelen av det totale antall personalårsverk som går med til å behandle dybdereferansehenvendelser.

Bemerkninger:

Det skilles mellom ”ready reference”(faktaspørsmål) og dybdereferansehenvendelser.

En dybdereferansehenvendelse er en forespørsel som en ansatt bruker mer enn 15 minutter på å besvare. Alle henvendelser telles: fysisk frammøte, telefon, sms, e-post.

Dybdereferansehenvendelser skilles ut og tid beregnes for hver av dem, de summeres og omregnes til årsverk

Antall årsverk beregnes ut fra den totale personalressursen i heltidsekvivalenter. Dette omfatter fagutdannede bibliotekarer og annet personale i kontor- eller fagstillinger.

Vaktmester, sjåfører, bud og rengjøringspersonale utelates. Et årsverk tilsvarer den normale årlige arbeidstid for en heltidsansatt.

Indikatoren er primært tenkt som et internt styringsverktøy. Ved sammenlikning må de samme premissene legges til grunn.

Datakilde: Internt, ABM-statistikk

Kilde: T.Høivik

Anbefales brukt sammen med: A3, C10, C12, C13, D1, D2

C12 Del av bibliotekansattes arbeidstid satt av til direkte publikumskontakt

Mål:

Vise hvor stor andel av personalressursene som benyttes direkte på publikum.

Formel:

$A/B \times 100$

der

A= antall årsverk brukt på direkte publikumskontakt

B= totalt antall årsverk i biblioteket

Metode:

Beregne prosentandelen av det totale antall personalårsverk som går med til direkte publikumskontakt

Bemerkninger til metode:

Totalt antall skrankevakttimer i året beregnes ut fra vaktplanene. "Indre arbeid", administrasjon, bakvakter og publikumskontakt ved ulike arrangementer og møter holdes utenfor.

Antall timer brukt til skrankevakter fremkommer ved å telle antallet skrankevakt og faste telefonvakttimer og multiplisere med antall personer med samtidig vakt. Antall skrankevakttimer kan variere avhengig av tid på året og annen aktivitet i biblioteket. Antall timer omregnes til årsverk.

Antall årsverk beregnes ut fra den totale personalressursen i heltidsekvivalenter. Dette omfatter fagutdannede bibliotekarer og annet personale i kontor- eller fagstillinger. Vaktmester, sjåfør, bud og rengjøringspersonale utelates. Et årsverk tilsvarer den normale årlige arbeidstid for en heltidsansatt.

Indikatoren er primært tenkt som et internt styringsverktøy. Ved sammenlikning må de samme premissene legges til grunn.

Indikatoren bør suppleres med ulike undersøkelser for å kartlegge behovet for personalressurser til publikumskontakt.

Datakilde: Internt, ABM-statistikk

Kilde: ISO

Anbefales brukt sammen med: A3, C10-11, 13-14, D1-2

C13 Del av bibliotekansattes arbeidstid brukt på nasjonale svartjenester**Mål:**

Vise hvor stor del av total arbeidstid i biblioteket som brukes til svartjenester

Vise bibliotekets bidrag til Norgesbiblioteket

Formel:

$A/B \times 100$

der

A= antall årsverk brukt til nasjonale svartjenester.

B= totalt antall årsverk tilknyttet biblioteket

Metode:

Beregne prosentandelen av det totale antall personalårsverk som går med til nasjonale svartjenester

Bemerkninger til metode:

Med nasjonale svartjenester menes all aktivitet der kommunikasjon med bruker skjer via elektroniske kanaler, og der biblioteket samarbeider med andre bibliotek om å yte tjenestene til innbyggerne i landet. Et eksempel på dette er tjenesten Biblioteksvar. Tidsbruken beregnes enten ved totaltelling eller ved stikkprøveundersøkelser (telling i tidsavgrensede perioder), og omregnes til årsverk.

Antall årsverk beregnes ut fra den totale personalressursen i heltidsekvivalenter. Dette omfatter fagutdannede bibliotekarer og annet personale i kontor- eller fagstillinger. Vaktmester, sjåfør, bud og rengjøringspersonale utelates. Et årsverk tilsvarer den normale årlige arbeidstid for en heltidsansatt.

Datakilde: Internt, ABM-statistikk

Kilde:

Anbefales brukt sammen med: A3, C10-12, C14, D1-2

C14 Del av bibliotekansattes arbeidstid brukt til skolerettet arbeid

Mål:

Vise bibliotekets (satsing på) bidrag til skolerettet arbeid

Formel:

$A/B \times 100$

der

A= antall årsverk brukt på skolerettet arbeid

B= totalt antall årsverk

Metode:

Beregne prosentandelen av det totale antall personalårsverk som går med til skolerettet arbeid

Bemerkninger:

Skolerettet arbeid omfatter bokkasser, fordeling av KF, systemansvar for skolene, klassebesøk, opplæring, veiledning og lignende i forhold til elever og lærere i grunnskole og videregående skoler. Antall timer brukt registreres, summeres og omregnes til årsverk. Antall årsverk beregnes ut fra den totale personalressursen i heltidsekvivalenter. Dette omfatter fagutdannede bibliotekarer og annet personale i kontor- eller fagstillinger. Vaktmester, sjåfør, bud og rengjøringspersonale utelates. Et årsverk tilsvarer den normale årlige arbeidstid for en heltidsansatt.

Av praktiske årsaker anbefales ikke denne indikatoren brukt på kombinasjonsbibliotek

Datakilde: Internt, ABM-statistikk

Kilde:

Anbefales brukt sammen med: A3, C10-13, D1-2

D   UTVIKLING/INNOVASJON/MARKEDSFØRING

D1   Del av personalressursene brukt i eksterne utviklingsprosjekter/prosjektarbeid

Mål:

Vise bibliotekets satsing på utvikling og innovasjon av eget bibliotek

Vise bibliotekets satsing på utvikling av egen kompetanse gjennom deltakelse i eksterne prosjekter

Formel:

$A/B \times 100$

der

A= antall årsverk brukt i eksterne prosjekter

B= totalt antall årsverk i biblioteket

Metode:

Beregne prosentandelen av de totale personalressursene som er brukt på arbeid med eksterne prosjekter

Bemerkninger til metode:

Omfatter eksterne prosjekter av alle slag, både bibliotekfaglige og andre. Omfatter deltakelse i team eller arbeidsgrupper som har til formål å sette betingelser for vesentlige endringer i bibliotekets prosesser eller produkter og prosjekter. Omfatter ikke arrangementer. Med prosjekt menes et tiltak som er planlagt fra start til slutt, har et klart mål, er avgrenset i tid, og har en bestemt kostnads-/ressursramme. Tiltaket skal være en engangsoppgave og ikke ha karakter av ordinær drift, selv om resultatet av prosjektet kan videreføres i en driftsfase. Prosjektet kan ha hel eller delvis ekstern finansiering, men kan også være drevet med midler fra egen kommune.

Antall årsverk beregnes ut fra den totale personalressursen i heltidsekvivalenter. Dette omfatter fagutdannede bibliotekarer og annet personale i kontor- eller fagstillinger.

Vaktmester, sjåfører, bud og rengjøringspersonale utelates. Et årsverk tilsvarer den normale årlige arbeidstid for en heltidsansatt.

Datakilde: Internt, ABM-statistikk

Kilde: Pors

Anbefales brukt sammen med: D2, D3

D2   Del av personalressursene brukt på kompetanseheving av egne ansatte

Mål:

Vise i hvor stor grad bibliotekleder/eier satser på kompetanseheving for ansatte.

Vise hvor stor del av de ansattes totale arbeidstid som brukes for å heve kompetansen i biblioteket.

Formel:

$A/B \times 100$

der

A= årsverk brukt på kompetanseheving for de ansatte

B= totalt antall årsverk i biblioteket

Metode:

Beregne prosentandelen av det totale antall personalårsverk som er brukt til kompetanseheving

Bemerkninger til metode:

Antall personalårsverk brukt til kompetanseheving beregnes ut fra total tid brukt til deltakelse på faglige konferanser og seminarer, etter- og videreutdanning i arbeidstiden, og planlagt intern organisert opplæring. Med planlagt opplæring menes opplæring som det på forhånd er avsatt tid til i arbeidstiden. Kompetanseheving der den ansatte bruker av sin fritid, skal ikke tas med. Deltagelse i arbeidsgrupper med klare tidsbegrensede og definerte faglige oppgaver tas med. Arbeid i utvalg/komiteer på internasjonalt, nasjonalt, institusjon- og biblioteknivå skal **ikke** regnes med. Eksempler på dette kan være IFLA-komiteer, nasjonale komiteer og utvalg, web-utvalg, elektronisk utvalg, brukeropplæringsteam. Antall timer brukt registreres, summeres og omregnes til årsverk. Antall årsverk beregnes ut fra den totale personalressursen i heltidsekvivalenter. Dette omfatter fagutdannede bibliotekarer og annet personale i normale kontor - eller fagstillinger. Vaktmester, sjåfører, bud og rengjøringspersonale utelates. Et årsverk tilsvarer den årlige arbeidstid for en heltidsansatt.

Ved sammenligning må de samme grupper av ansatte inngå i det totale antall årsverk. Indikatoren må brukes i forhold til bibliotekets kompetanseplaner.

Datakilde: Intern beregning, ABM-statistikk

Kilde: BIX, ISO, Pors

Anbefales brukt sammen med: D1, D3

D3 Samarbeidstiltak som har markedsføringsverdi

Mål:

Vise i hvor stor grad biblioteket samarbeider/involverer seg i eksterne arrangementer/aktiviteter

Vise bibliotekets satsing som samfunnsaktør

Vise bibliotekets satsing på **markedsføring** av bibliotekets tjenester og kompetanse i eksterne tiltak

Formel:

A/B

der

A= antall tiltak der biblioteket deltar

B= antall ansatte i biblioteket

Metode:

Beregne forholdet mellom antall tiltak og antall ansatte i biblioteket

Bemerkninger:

Omfatter tiltak i regi av ulike organisasjoner/institusjoner, også andre bibliotek, på regionalt eller nasjonalt nivå der flere typer organisasjoner/institusjoner samarbeider.

Omfatter ikke samarbeid der bare bibliotek er involvert. Omfatter samarbeidstiltak som ikke er formalisert i samarbeidsavtale. Samarbeidspartnere kan være andre virksomheter i fylke, kommune, næringsliv, organisasjoner, institusjoner osv Tiltakene kan være arrangementer, møter, kampanjer og lignende.

Beregningen foretas ut fra bibliotekets total antall ansatte, ikke heltidsekvivalenter.

Omfatter fagutdannede bibliotekarer og annet personale i kontor- eller fagstillinger.

Ledere medtas. Vaktmester, sjåfører, bud og rengjøringspersonale utelates.

Datakilde: Internt, ABM-statistikk

Kilde: Høvik

Anbefales brukt sammen med: D1, D2

Vedlegg

Innbyggere totalt og innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre med landbakgrunn utenfor Skandinavia per 1. januar 2009

Kilde Statistisk sentralbyrå

	Kommune	Personer med ikke-skandinaviske bakgrunn	Innbyggere i kommunen totalt
0101	Halden	2 233	28 389
0104	Moss	3 784	29 588
0105	Sarpsborg	5 453	51 723
0106	Fredrikstad	7 048	72 760
0111	Hvaler	97	3 998
0118	Aremark	28	1 420
0119	Marker	147	3 455
0121	Rømskog	10	671
0122	Trøgstad	223	5 047
0123	Spydeberg	273	5 148
0124	Askim	2 090	14 703
0125	Eidsberg	928	10 701
0127	Skiptvet	199	3 492
0128	Rakkestad	569	7 496
0135	Råde	328	6 790
0136	Rygge	1 167	14 105
0137	Våler (Østf.)	261	4 437
0138	Hobøl	367	4 661
0211	Vestby	1 202	14 095
0213	Ski	2 801	27 699
0214	Ås	2 002	15 863
0215	Frogn	926	14 435
0216	Nesodden	1 357	17 129
0217	Oppegård	2 224	24 612
0219	Bærum	13 409	109 700
0220	Asker	6 205	53 756
0221	Aurskog-Høland	662	14 158
0226	Sørum	1 246	14 942
0227	Fet	725	10 139
0228	Rælingen	2 055	15 345
0229	Enebakk	717	10 153
0230	Lørenskog	5 352	32 300
0231	Skedsmo	7 261	46 668
0233	Nittedal	1 853	20 555
0234	Gjerdrum	328	5 567

	Kommune	Personer med ikke-skandinaviske bakgrunn	Innbyggere i kommunen totalt
0235	Ullensaker	3 155	28 138
0236	Nes (Ak.)	936	18 629
0237	Eidsvoll	1 257	20 321
0238	Nannestad	794	10 800
0239	Hurdal	83	2 621
0301	Oslo kommune	139 537	575 475
0402	Kongsvinger	1 277	17 326
0403	Hamar	1 958	28 211
0412	Ringsaker	1 297	32 402
0415	Løten	262	7 255
0417	Stange	927	18 982
0418	Nord-Odal	103	5 098
0419	Sør-Odal	178	7 795
0420	Eidskog	215	6 394
0423	Grue	187	5 080
0425	Åsnes	215	7 610
0426	Våler (Hedm.)	102	3 869
0427	Elverum	1 085	19 687
0428	Trysil	257	6 749
0429	Åmot	171	4 280
0430	Stor-Elvdal	133	2 689
0432	Rendalen	27	2 014
0434	Engerdal	40	1 436
0436	Tolga	124	1 678
0437	Tynset	259	5 400
0438	Alvdal	69	2 399
0439	Folldal	37	1 671
0441	Os (Hedm.)	98	2 046
0501	Lillehammer	1 784	26 104
0502	Gjøvik	2 226	28 611
0511	Dovre	104	2 772
0512	Lesja	83	2 170
0513	Skjåk	58	2 307
0514	Lom	57	2 406
0515	Vågå	91	3 707
0516	Nord-Fron	201	5 800
0517	Sel	148	6 015
0519	Sør-Fron	111	3 183
0520	Ringebu	263	4 537
0521	Øyer	279	4 917
0522	Gausdal	168	6 091
0528	Østre Toten	603	14 464
0529	Vestre Toten	490	12 714
0532	Jevnaker	275	6 251

	Kommune	Personer med ikke-skandinaviske bakgrunn	Innbyggere i kommunen totalt
0533	Lunner	389	8 552
0534	Gran	579	13 217
0536	Søndre Land	237	5 797
0538	Nordre Land	184	6 680
0540	Sør-Aurdal	124	3 204
0541	Etnedal	46	1 380
0542	Nord-Aurdal	367	6 451
0543	Vestre Slidre	137	2 194
0544	Øystre Slidre	153	3 181
0545	Vang	105	1 583
0602	Drammen	11 750	61 405
0604	Kongsberg	1 962	24 381
0605	Ringerike	2 009	28 645
0612	Hole	403	5 861
0615	Flå	72	1 011
0616	Nes (Busk.)	225	3 461
0617	Gol	447	4 516
0618	Hemsedal	130	1 995
0619	Ål	253	4 640
0620	Hol	338	4 430
0621	Sigdal	98	3 534
0622	Krødsherad	75	2 114
0623	Modum	698	12 872
0624	Øvre Eiker	1 051	16 350
0625	Nedre Eiker	2 592	22 332
0626	Lier	2 611	22 873
0627	Røyken	1 374	18 749
0628	Hurum	499	9 000
0631	Flesberg	71	2 544
0632	Rollag	43	1 418
0633	Nore og Uvdal	69	2 503
0701	Horten	2 157	25 471
0702	Holmestrand	700	9 964
0704	Tønsberg	3 245	38 914
0706	Sandefjord	3 960	42 654
0709	Larvik	3 333	42 124
0711	Svelvik	378	6 459
0713	Sande (Vestf.)	542	8 214
0714	Hof	143	3 058
0716	Re (f.o.m. 2002)	484	8 527
0719	Andebu	287	5 241
0720	Stokke	973	10 866
0722	Nøtterøy	1 533	20 600
0723	Tjøme	263	4 663

	Kommune	Personer med ikke-skandinaviske bakgrunn	Innbyggere i kommunen totalt
0728	Lardal	83	2 379
0805	Porsgrunn	2 581	34 377
0806	Skien	4 987	51 359
0807	Notodden	591	12 313
0811	Siljan	100	2 404
0814	Bamble	643	14 097
0815	Kragerø	627	10 620
0817	Drangedal	200	4 138
0819	Nome	453	6 557
0821	Bø (Telem.)	395	5 518
0822	Sauherad	244	4 274
0826	Tinn	403	6 010
0827	Hjartdal	33	1 613
0828	Seljord	125	2 925
0829	Kviteseid	105	2 546
0830	Nissedal	62	1 393
0831	Fyresdal	133	1 379
0833	Tokke	90	2 363
0834	Vinje	169	3 662
0901	Risør	410	6 889
0904	Grimstad	1 428	20 111
0906	Arendal	3 175	41 241
0911	Gjerstad	116	2 496
0912	Vegårshei	113	1 881
0914	Tvedestrand	352	5 939
0919	Froland	216	4 896
0926	Lillesand	566	9 329
0928	Birkenes	322	4 608
0929	Åmli	128	1 855
0935	Iveland	86	1 224
0937	Evje og Hornnes	319	3 408
0938	Bygland	57	1 225
0940	Valle	65	1 292
0941	Bykle	81	965
1001	Kristiansand	9 300	80 109
1002	Mandal	935	14 543
1003	Farsund	544	9 427
1004	Flekkefjord	687	8 975
1014	Vennesla	767	12 886
1017	Songdalen	502	5 804
1018	Søgne	640	10 417
1021	Marnardal	181	2 223
1026	Åseral	56	914
1027	Audnedal	46	1 630

	Kommune	Personer med ikke-skandinaviske bakgrunn	Innbyggere i kommunen totalt
1029	Lindesnes	350	4 620
1032	Lyngdal	572	7 636
1034	Hægebostad	85	1 620
1037	Kvinesdal	305	5 690
1046	Sirdal	113	1 739
1101	Eigersund	953	13 969
1102	Sandnes	7 448	63 431
1103	Stavanger	17 088	121 610
1106	Haugesund	3 519	33 665
1111	Sokndal	84	3 246
1112	Lund	170	3 111
1114	Bjerkreim	104	2 580
1119	Hå	1 177	15 949
1120	Klepp	1 141	16 350
1121	Time	1 024	15 836
1122	Gjesdal	609	9 969
1124	Sola	2 450	22 076
1127	Randaberg	697	9 867
1129	Forsand	42	1 134
1130	Strand	588	11 045
1133	Hjelmeland	257	2 701
1134	Suldal	210	3 833
1135	Sauda	166	4 730
1141	Finnøy	187	2 790
1142	Rennesøy	200	3 888
1144	Kvitsøy	30	542
1145	Bokn	24	811
1146	Tysvær	443	9 712
1149	Karmøy	2 217	39 354
1151	Utsira	12	214
1160	Vindafjord	427	8 161
1201	Bergen	24 916	252 051
1211	Etne	207	3 854
1216	Sveio	226	4 906
1219	Bømlo	585	11 085
1221	Stord	1 068	17 289
1222	Fitjar	67	2 908
1223	Tysnes	115	2 792
1224	Kvinnherad	500	13 112
1227	Jondal	19	1 022
1228	Odda	353	7 054
1231	Ullensvang	156	3 351
1232	Eidfjord	65	945
1233	Ulvik	75	1 095

	Kommune	Personer med ikke-skandinaviske bakgrunn	Innbyggere i kommunen totalt
1234	Granvin	44	950
1235	Voss	539	13 868
1238	Kvam	419	8 338
1241	Fusa	171	3 791
1242	Samnanger	96	2 379
1243	Os (Hord.)	953	16 437
1244	Austevoll	148	4 417
1245	Sund	412	5 899
1246	Fjell	1 148	21 507
1247	Askøy	1 197	24 432
1251	Vaksdal	144	4 110
1252	Modalen	6	351
1253	Osterøy	340	7 352
1256	Meland	268	6 478
1259	Øygarden	200	4 223
1260	Radøy	299	4 825
1263	Lindås	583	14 036
1264	Austrheim	123	2 576
1265	Fedje	19	596
1266	Masfjorden	25	1 652
1401	Flora	845	11 448
1411	Gulen	59	2 283
1412	Solund	60	876
1413	Hyllestad	99	1 474
1416	Høyanger	218	4 327
1417	Vik	146	2 780
1418	Balestrand	132	1 348
1419	Leikanger	54	2 156
1420	Sogndal	318	6 968
1421	Aurland	43	1 687
1422	Lærdal	121	2 199
1424	Årdal	343	5 600
1426	Luster	126	4 879
1428	Askvoll	90	3 031
1429	Fjaler	278	2 838
1430	Gaular	67	2 757
1431	Jølster	77	2 950
1432	Førde	588	11 838
1433	Naustdal	61	2 655
1438	Bremanger	289	3 899
1439	Vågsøy	318	5 989
1441	Selje	104	2 874
1443	Eid	240	5 861
1444	Hornindal	40	1 223

	Kommune	Personer med ikke-skandinaviske bakgrunn	Innbyggere i kommunen totalt
1445	Gloppen	190	5 673
1449	Stryn	630	6 844
1502	Molde	1 256	24 554
1504	Ålesund	2 526	42 317
1505	Kristiansund	1 418	22 937
1511	Vanylven	81	3 494
1514	Sande (M. og R.)	166	2 541
1515	Herøy (M. og R.)	375	8 349
1516	Ulstein	528	7 052
1517	Hareid	439	4 817
1519	Volda	429	8 509
1520	Ørsta	445	10 200
1523	Ørskog	171	2 142
1524	Norddal	106	1 769
1525	Stranda	339	4 533
1526	Stordal	107	1 001
1528	Sykkylven	557	7 565
1529	Skodje	205	3 901
1531	Sula	345	7 778
1532	Giske	311	6 873
1534	Haram	677	8 694
1535	Vestnes	330	6 478
1539	Rauma	305	7 376
1543	Neset	87	3 076
1545	Midsund	129	1 922
1546	Sandøy	107	1 307
1547	Aukra	192	3 183
1548	Fræna	354	9 257
1551	Eide	99	3 316
1554	Averøy	252	5 444
1557	Gjemnes	132	2 618
1560	Tingvoll	188	3 062
1563	Sunndal	403	7 347
1566	Surnadal	118	6 000
1567	Rindal	12	2 041
1571	Halsa	46	1 647
1573	Smøla	72	2 119
1576	Aure	111	3 508
1601	Trondheim	14 268	168 257
1612	Hemne	144	4 225
1613	Snillfjord	31	988
1617	Hitra	277	4 145
1620	Frøya	364	4 215
1621	Ørland	150	5 033

	Kommune	Personer med ikke-skandinaviske bakgrunn	Innbyggere i kommunen totalt
1622	Agdenes	57	1 732
1624	Rissa	230	6 389
1627	Bjugn	117	4 540
1630	Åfjord	37	3 237
1632	Roan	16	1 010
1633	Osen	8	1 028
1634	Oppdal	279	6 629
1635	Rennebu	47	2 621
1636	Meldal	74	3 899
1638	Orkdal	513	11 160
1640	Røros	206	5 563
1644	Holtålen	48	2 064
1648	Midtre Gauldal	328	5 950
1653	Melhus	613	14 655
1657	Skaun	142	6 437
1662	Klæbu	202	5 634
1663	Malvik	523	12 457
1664	Selbu	115	4 004
1665	Tydal	16	857
1702	Steinkjer	723	20 868
1703	Namsos	597	12 723
1711	Meråker	89	2 476
1714	Stjørdal	748	20 960
1717	Frosta	56	2 487
1718	Leksvik	96	3 517
1719	Levanger	758	18 464
1721	Verdal	455	14 157
1723	Mosvik	13	836
1724	Verran	475	2 924
1725	Namdalseid	48	1 720
1729	Inderøy	166	5 846
1736	Snåsa	29	2 176
1738	Lierne	12	1 461
1739	Røyrvik	5	499
1740	Namsskogan	28	924
1742	Grong	75	2 350
1743	Høylandet	15	1 274
1744	Overhalla	65	3 562
1748	Fosnes	19	680
1749	Flatanger	24	1 134
1750	Vikna	122	4 100
1751	Nærøy	118	4 988
1755	Leka	16	582
1804	Bodø	2 207	46 495

	Kommune	Personer med ikke-skandinaviske bakgrunn	Innbyggere i kommunen totalt
1805	Narvik	1 036	18 348
1811	Bindal	21	1 616
1812	Sømna	53	2 054
1813	Brønnøy	266	7 597
1815	Vega	10	1 288
1816	Vevelstad	19	501
1818	Herøy (Nordl.)	41	1 652
1820	Alstahaug	359	7 208
1822	Leirfjord	95	2 088
1824	Vefsn	460	13 342
1825	Grane	28	1 500
1826	Hattfjelldal	37	1 438
1827	Dønna	52	1 432
1828	Nesna	127	1 786
1832	Hemnes	142	4 527
1833	Rana	794	25 281
1834	Lurøy	26	1 883
1835	Træna	31	455
1836	Rødøy	18	1 292
1837	Meløy	212	6 641
1838	Gildeskål	57	2 053
1839	Beiarn	4	1 137
1840	Saltdal	185	4 727
1841	Fauske	286	9 477
1845	Sørfold	21	2 021
1848	Steigen	120	2 665
1849	Hamarøy	108	1 754
1850	Tysfjord	35	2 046
1851	Lødingen	87	2 242
1852	Tjeldsund	16	1 333
1853	Evenes	26	1 345
1854	Ballangen	97	2 623
1856	Røst	20	606
1857	Værøy	63	738
1859	Flakstad	41	1 419
1860	Vestvågøy	413	10 706
1865	Vågan	506	8 976
1866	Hadsel	441	7 950
1867	Bø (Nordl.)	125	2 838
1868	Øksnes	164	4 418
1870	Sortland	362	9 732
1871	Andøy	157	5 034
1874	Moskenes	53	1 116
1901	Harstad	1 029	23 126

	Kommune	Personer med ikke-skandinaviske bakgrunn	Innbyggere i kommunen totalt
1902	Tromsø	4 573	66 513
1911	Kvæfjord	144	3 032
1913	Skånland	75	2 841
1915	Bjarkøy	31	503
1917	Ibestad	59	1 440
1919	Gratangen	51	1 151
1920	Lavangen	13	1 023
1922	Bardu	202	3 981
1923	Salangen	95	2 203
1924	Målselv	114	6 490
1925	Sørreisa	100	3 360
1926	Dyrøy	32	1 216
1927	Tranøy	53	1 537
1928	Torsken	29	916
1929	Berg	48	942
1931	Lenvik	505	11 207
1933	Balsfjord	139	5 497
1936	Karlsøy	125	2 383
1938	Lyngen	106	3 166
1939	Storfjord	64	1 869
1940	Gáivuotna Kåfjord	40	2 236
1941	Skjervøy	123	2 897
1942	Nordreisa	97	4 694
1943	Kvænanen	24	1 330
2002	Vardø	136	2 144
2003	Vadsø	624	6 076
2004	Hammerfest	821	9 493
2011	Guovdageaidnu Kautokeino	88	2 971
2012	Alta	898	18 488
2014	Loppa	29	1 087
2015	Hasvik	49	970
2017	Kvalsund	33	1 044
2018	Måsøy	105	1 309
2019	Nordkapp	162	3 180
2020	Porsanger Porsángu Porsanki	155	4 000
2021	Kárásjohka Karasjok	129	2 786
2022	Lebesby	90	1 332
2023	Gamvik	62	1 025
2024	Berlevåg	49	1 061
2025	Deatnu Tana	196	2 951
2027	Unjárga Nesseby	36	878
2028	Båtsfjord	250	2 074
2030	Sør-Varanger	827	9 623